

LISTY

www.dubodiel.sk

Obec Dubodiel

•

ročník XXI

•

číslo 1

•

júl 2021

**Keď krásu hľadáš,
nechoď ďaleko,
máš ju blízko,
všade vôkol seba,
objíma ťa, dávno padla z neba.
Len dobre otvor oko.**

**(Úryvok z básne Slováč milý
od Pavla Hamžika)**

Milí čitatelia!

Sme radi, že vám môžeme ponúknuť ďalšie číslo našich novín. Píšeme už XXI. ročník obecných LISTOV, kde sa snažíme sprostredkovať vám aktuality týkajúce sa obce, spríjemniť vám chvíle pri čítaní aj pohľadmi do života v minulosti, športu, kultúry, života školy a činnosti spolkov, spoločenskú rubriku, čo o nás napísali iní.

Je to už viac ako rok, čo naše životy obmedzuje covid. V kultúrnom dome sme sa nestretávali na kultúrno-spoločenských podujatiach, ale na skríningových testovaniach. Občas sme sa viacerí stretli čakajúc v rade na sobotňajší nákup v jednej predajni, ale priniesli sme si vďaka širokej ponuke tovaru a obsluhu všetko, čo sme doma potrebovali. „Ako dobre, že predajňu ešte pred koronou prevádzkovatelia zväčšili,“ zaznievali pochvalné hlasy občanov.

Aj keď celý rok riešime jeden a ten istý problém, a to pandémiu, teší nás, že život v obci sa nezastavil. Reálne to vidieť hlavne v priestranstve okolo kostola, novom úseku miestnej komunikácie, pokračujúcej výstavbe rodinných

domov. O to viac nás teší, že si u nás pandémie nevyžiadala žiadnu obeť. Máme to šťastie, že príroda a prostredie našej obce poskytuje všetkým obyvateľom dostatok príležitostí načerpať tak potrebné nové sily a povzbudenie. Duševnú pohodu sme si mohli a môžeme dennodenne vyprosovať individuálne v otvorenej predsieni kostola. Sledovanie online prenosov sv. omši z nášho farského kostola nás zblížovalo a spájalo v spoločných prosbách o božiu pomoc a posilu. Za to všetko patrí nášmu pánovi farárovi Mgr. Petrovi Bajzíkovi veľká vďaka a uznanie, že stojí pri nás v tomto náročnom období.

Spoločne chceme vydržať, mať dôveru v seba a svojich najbližších. Chceme byť zodpovední voči samým sebe, ale aj ostatným. Ved' koľko úžasných ľudí je medzi nami, aj keď nám niektorí „dávali do nosa“, za čo sme dostali „priepustku“, usmejme sa na seba, na svet, vychutnajme si vôňu leta a v príjemnom chládku čítaním našich LISTOV sa dočítate aj to, koľko je vlastne Dubodielov, niečo o soche sv. Jána Nepomuckého a veľa ďalších.

Vaša redakčná rada

Vážení spoluobčania.

Dovoľte, aby som vás poinformoval o aktivitách obce počas I. polroka tohto roku.

V mesiacoch január – máj nás najviac zamestnávalo pravidelné testovanie obyvateľov antigénovými testami. Na testovanie môžu byť rôzne názory, nám však v prvom rade išlo o nášho občana, aby nemusel cestovať do inej obce, resp. mesta a podľa platnej legislatívy dostal potrebný certifikát priamo v rodnej obci. Ešte raz ďakujem všetkým našim spoluobčanom, ktorí boli ochotní pomôcť a vytvorili tak bezchybný tím.

Po pri testovaní sme v kultúrnom dome rekonštruovali priestory vestibulu. Vybúrali sme staré oceľové zárubne, tieto nahradili novými obložkami, vymenili dvere, kľučky, okno do malej kuchynky, vymaľovali a skultúrili tak vstupné priestory kultúrneho domu.

Environmentálnym fondom bola vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov, vrátane zateplovania. Nakoľko zateplenie kultúrneho domu je v dlhodobom záujme obce, preto sme sa do uvedenej výzvy o dotáciu opakovane zapojili. Všetky náležitosti, ktoré si projekt vyžadoval, sme splnili a čakáme na jeho vyhodnotenie.

Po zvyšujúcom sa záujme občanov o stavebné pozemky, rozhodla sa obec rozparcelovať a odpredať dva stavebné pozemky v dolnej časti obce. Pozemky boli predané záujemcom s najvyššou cenovou ponukou a peniaze za ne budú použité na rekonštrukciu námestia.

Najväčšou investičnou akciou I. polroka bolo ukončenie rekonštrukcie miestnej komunikácie do horného konca. Táto akcia bola o to náročnejšia, že po dohode s pánom farárom sme komplexne riešili nielen úsek cesty, ale i areál kostola, aby sme vytvorili jednoliaty celok, ktorý bude dôstojným miestom k dominante našej obce a jej okoliu. Práce v areáli kostola (bagrovanie, odvodnenie kostola, farskej záhrady, osadenie obrubníkov, pokládka dlažby, navážky hliny, piesku...) si kompletne riadil pán farár, za čo mu patrí úprimná vďaka. Obec pred začiatkom asfaltovania riešila spevnenie zosúvajúcej sa krajnice oproti kostolu, osadenie obrubníkov smerom k námestiu, odvodnenie tohto úseku, opravu nefunkčných hydrantov, navýšenie a zabetónovanie poklopov

vodovodných prípojok. Samotné asfaltovanie zrealizovala v máji firma Colas a podľa reakcií vás občanov, som presvedčený, že sa dielo vydarilo. V súvislosti s týmito prácami mi dovoľte v mene svojom i v mene pána farára poďakovať sa všetkým občanom, ktorí sa zúčastňovali na brigádach. Osobitne však ďakujem p. Milanovi Hoferikovi, Jankovi Ševcechovi, Jankovi Trnčákovi a miestnemu futbalovému oddielu. Vďaka patrí aj Ing. Jaroslavovi Repovi za bezplatne vypracovaný statický posudok, Ing. Zdenke Petříkovej a firme Stavokov za sponzorský dar vo forme kari rohoží na armovanie a Betonárke Ladce a jej riaditeľovi Petrovi Barčíkovi za finančný príspevok a upravenú cenu betónu. Celková suma prác, ktorú obec uhradila z vlastných prostriedkov, bola cca 60 000,- €. A nakoľko naši občania žijú nielen popri hlavnej ceste, budúci rok pokračujeme v rekonštrukcii vedľajších ciest a uličiek.

K téme IBV Galanda sa vyjadrujem už niekoľko rokov... Po poslednom stretnutí so súkromnými vlastníkmi pozemkov a následnom dovysvetľovaní si niektorých zásadných postojov zo strany obce k pripravovanej výstavbe, som presvedčený, že sme sa posunuli do štádia, keď po podpísaní zmlúv medzi vlastníkmi a obcou môže prísť k samotnej realizácii dlhodobu očakávanej IBV, ktorá môže na veľa rokov uspokojiť záujem občanov o stavebné pozemky.

V prvom polroku sme taktiež vyhodnotili vykurovaciu sezónu, nakoľko si obec vykurovanie zabezpečovala sama, už nie ako člen združenia Biomasa. V porovnaní s predchádzajúcou sezónou sme ušetrili cca 8 500,- €, čo nás uisťuje v správnosti rozhodnutia o samostatnom prevádzkovaní kotolne.

Zvýšenú pozornosť venujeme taktiež monitorovaniu vodných zdrojov a sledovaniu kvality pitnej vody. V súčasnosti je vody vo vodojemoch i napriek vysokým horúčavám dostatok a zostáva nám len dúfať, že tak bude i v budúcnosti.

A úplne na záver. I keď je naša obec známa mnohými kultúrno-spoločenskými aktivitami, vzhľadom na neprehľadnú a nevyspytateľnú situáciu v spoločnosti, sme nateraz ustúpili od organizovania hromadných spoločenských akcií. Verím, že si ich ešte spolu užijeme dostatok.

Prajem vám krásne prežitie pekných snečných dní, dovoleniek a prázdnin.

Starosta obce

KOĽKO JE DUBODIELOV?

Čudná otázka, poviete si. Všetci veľmi dobre vieme, že Dubodiel je len jeden. Ten náš, pod Inovcom. A takisto vieme, že pôvodná dedina (usadlosť) sa v stredoveku volala Dubový diel, neskôr občas Dubov Diel i Dubodiel (v historických prameňoch sa názov zapisoval rôzne: Dubuldel, Dwbowydel, Dwbodyel, Dubuowdiel, Dubovy diel, neskôr Dubodiél, Dubowdél, Dubodjel, v 20. storočí Dubodiel i Dubový Diel). Zo súboja názvov napokon vyšlo víťazne pomenovanie Dubodiel, používa sa od roku 1927. Lenže nie vždy a nie všade.

Keď som v 60. rokoch ako chalan cestoval s mojou babkou do Dubnice nad Váhom navštíviť uja, brata mojej mamy a môjho menovca, chvíľu sme naňho čakali kúsok od tamojšej železničnej stanice pri malinovke v „záhrade“ miestneho podniku prezývaného Šanghaj. Spoločnosť od vedľajšieho stole po nás pozerala a susedia sa o čomsi dohadovali. Napokon jeden z mužov vstal a podišiel k nám. Babke vysvetlil, že ich zaujal jej kraj (v tom čase v kroji ešte chodila celá generácia našich babiek), ale nevedia sa dohodnúť, odkiaľ pochádza. Babka ako správna Dubovanka odvetila: „Z Dubovho Diela.“ Z toho nebol veľmi múdrejší, tak mu prezradila oficiálny názov Dubodiel i polohu našej obce. Muž poďakoval a vrátil sa k svojim. Viem, podľa Pravidiel slovenského pravopisu sme Dubodielčania a Dubodielčanky. My však dobre vieme, tak ako naši rodičia i prarodičia, že sme Dubovani a Dubovanky, pretože sme z Dubovho (alebo Dubového) Diela.

Názvov miest a dedín odvodených od pomenovania stromu dub je na Slovensku veľa. Dubinné, Dubnica i Dubnička, Dubník, Dubno, Dubová (2x) i Dubové (tiež 2x), Dubovany, Dubovce, Dubové, Dúbrava (tá až trikrát), Dúbravka i Dúbravy. A, samozrejme, Dubodiel. Na mape Slovenska však nájdeme aj Dubový diel. A nie jeden. Treba pripomenúť to, čo už vieme dávnejšie – dubový diel v stredoveku označoval dubovú horu, dubový les. Na takomto mieste nepochybne vznikol dnešný Dubodiel. Diel, teda les, nemusí

byť iba dubový, a môže to byť aj označenie pre kopec, vrch. Môže byť Brestový (v chotári dediny Litava v okrese Krupina) aj Bukový (Brusno, okres Banská Bystrica, Jasenie, okres Brezno). Čierne diely sú na Slovensku najmenej tri, máme aj Dlhý diel, Farský diel, Holý, Horný, Spodný, Kamenný, Tlstý, Zadný, Zemiansky diel...

Dubový diel (473 m n. m.) existuje v Krupinskej planine v katastri dediny Čabradský Vrbovok. A pre nás je zaujímavé, že neďaleko je zastávka autobusu na trase do Čeloviec, ktorá sa volá – Dubov Diel. Dubový diel je aj v katastri Turčianskeho Petra (745 m n. m.), ďalší neďaleko Ponickéj Lehôtky (súčasť obce Poniky) v Banskobystrickom okrese. Dubov diel majú v chotári Červeného Kameňa v okrese Ilava, Dubový diel sa spomína v súvislosti so Slovenským národným povstaním ako lokalita v pohorí Vtáčnik neďaleko Hornej Vsi v okrese Prievidza. V roku 1942 tam partizáni vybudovali bunkre, kde ukrývali strelivo, vysielaciu a rozmnožovací stroj na výrobu letákov.

Iný Dubový diel, nazývaný „Dubowy djil, Dubow diel/dyl alebo aj Dubovy dyler Waldes“ bol dlhý pás dubových lesov na pomedzí Moravy a Uhorska, medzi panstvom Strážnice a mestom Skalica, ktoré sa o tieto lesy veľmi dlho sporili, ich súboj je známy ako „spor o Dubowy diel“. Začal sa na konci 17. storočia a po desaťročiach sa dostal až k rakúsko-uhorskej panovníčke Márii Terézii, ktorá dubové lesy prisúdila moravskej Strážnici.

Jedna z dvoch slovenských dedín pomenovaných Dubové si našla miesto v okrese Zvolen na okraji Štiavnických vrchov. Aj táto lokalita sa v stredoveku volala Dubodiel, presnejšie Dubový diel – v roku 1255 sa uvádza ako terra Duboudyl. Uhorský kráľ Belo IV. ju daroval kamenárovi Bertoldovi za služby pri stavbe Pustého hradu vo Zvolene. O tri desaťročia Bertoldov vnuk Termanus, syn banskoštiavnického richtára Arnolda, požiadala kráľa Ladislava, aby potvrdil jeho nárok na majetok Dubodiel.

Do tretice všetko dobré a konečne sa dostaneme k odpovedi na otázku, koľko existuje Dubodieli. Povedzme to hneď: Dubodiel nie je iba jeden, sú dva. A kedysi oba patrili do jednej krajiny, do Uhorska. Ten druhý Dubodiel sa po zániku Rakúsko-Uhorska a vzniku nových štátov ocitol v Maďarsku. Jeho pôvodný názov Dubodiel (Borsodi Dubodiel, čiže Boršodský Dubodiel) sa s plynutím času menil na Dubodél, Dobodél a dnes sa volá Dobódél. Nájde ho kúsok od slovenských hraníc v kraji, ktorým preteká rieka Bodva (pramení pri obci Štós na Slovensku, tečie od nás do Maďarska), a kedysi tento dubový les či háj, teda dubový diel, prináležal k panstvu Turňa. Tieto časy pripomínajú zrúcaniny turnianskeho hradu neďaleko východoslovenského mestečka Turňa nad Bodvou. Dobódél je oveľa menší ako náš Dubodiel a administratívne je súčasťou obce Perkupa v Boršodsko-abovsko-zemplínskej župe na severovýchode Maďarska. V Perkupe žije zhruba 900 obyvateľov, k slovenskej národnosti sa nehlási nik.

Do maďarského Dubodiela som sa chcel pozrieť, pandémie však veľmi nepraje cestovaniu, preto som vďaka technike využil satelitný pohľad na Dobódél. Je tam asi dvadsať domov, podľa údajov z roku 1975 mal Dobódél 95 obyvateľov a 22 domov. Dobódélske domy si môžeme obzrieť bez toho, aby sme vstali od počítača. Väčšina z nich je zachovaných či nových, jeden je poriadne nahlodaný zubom času. Ak sa pozrieme na perkupské kostoly, sú tam tri. V samotnej Perkupe je rímskokatolícky Kostol sv. Štefana (prvý uhorský kráľ) a Kostol Reformovanej cirkvi, v časti Dobódél je menší katolícky Kostol Najsvätejšieho Srdca Ježišovho.

Je zaujímavé, že nielen Dobódél mal v stredoveku slovenské meno, v okolí nájdeme viacero slovenských názvov. Perkupa je maďarskej výslovnosti prispôbena Priekopa, na západ od nej leží dedina Varbóc (pôvodne zrejme Vrbovec alebo Vrbovce – Vrbovce máme aj v dubodielskom chotári) i Tornakápolna (asi Turnianska Kaplná), opačným smerom je zas dedina Bódvarákó (Bodva tečie neďaleko, Rákó je Rakov) a podobných prípadov by sme v tomto kraji, a nielen tam, našli viac, to však v národnostne zmiešanom Uhorsku nebolo nič výnimočné. Zaujímavé sú aj miestne názvy vo Varbóci a Dobodéli: Závoz, Patak (Potok), Kút, Bánja, Baranja, Huta... Svedčí to o prítomnosti slovenského etnika v týchto končinách. Nuž, boli aj časy, keď v Budapešti, hlavnom meste vtedajšieho Uhorska, žilo stotisíc Slovákov...

A keď celý čas hovoríme o názvoch a menách, zakončíme naše zemepisno-dejepisné putovanie spomienkou na názov nášho Dubodiela v časoch najtvrdšej maďarizácie na konci 19. a na začiatku 20. storočia: Trencséntölgyes, čo bolo niečo ako Trenčianska Dubová. Vtipné, ba skôr smiešne je, že názov čisto slovenského Dubodiela maďarizátori preložili do maďarčiny, ale maďarskej dedine na opačnom konci vtedajšieho Uhorska nechali slovenské meno: Dubodél – Dobódél – Dubodiel.

František Malec

DOBRÁ NOVINA

Koledovanie bolo tento rok vzácné a vo viacerých oblastiach obmedzené. Veľmi nás potešilo, že Dobrá novina vo farnosti medzi ľuďmi rezonuje od jej začiatkov. Aj keď tento rok počas vianočných sviatkov nebolo možné privítať koledníkov v domácnostiach, boli sme radi, že sa nám podarilo do 26. ročníka koledníckej akcie Dobrá novina zapojiť zbierkou. Z našej obce tak putovalo na projekty Dobrej noviny 530 Eur. Podakovanie patrí p. A. Žáčikovej a všetkým občanom, ktorí finančne podporili projekty v africkej krajine Uganda. Ostáva nám len dúfať, že ďalší ročník už bude iný a koledníci z radov detí zaklopú na naše dvere.

ROZLÚČKA S ANTONOM MIKULOM

Dňa 27. júna 2021 sme sa rozlúčili na našom cintoríne s rodákom ANTONOM MIKULOM, ktorý odišiel vo veku 92 rokov.

Jeho život bol naplnený láskou k širokej rodine, bohatej a čínorodou prácou pre obec. Široké bolo aj pole jeho záujmov a pôsobnosti. Rodná obec bola jeho srdcu vždy blízka. Tento dôverný a hlboký vzťah k rodnému kraju vložil do monografie o obci „Obec Dubodiel od najstarších čias po súčasnosť“, ktorá bude jeho meno pripomínať ešte ďalším generáciám.

Nech odpočíva v pokoji!

D. Šťastný, bývalý starosta obce

SPOMIENKA NA VDP. JÁNA SLÁVIKA

Ján Slávik zomrel 3. januára 2021 v 65. roku života a 41. roku kňazstva. Pochovaný bol 7. januára 2021 v Hloží. Začiatkom januára sme sa dozvedeli, že vdp. Ján Slávik odišiel do večnosti. Táto smutná správa v nás oživila spomienky na oddaného, horlivého a pracovitého robotníka v Pánovej vinici, ktorý spravoval našu farnosť v rokoch 1992 – 1998.

Pán farár popri starostlivosti o duše nás veriacich cítil veľkú zodpovednosť aj za materiálne hodnoty, ktoré mu boli zverené. Za jeho pôsobenia sme v našej obci previedli opravu strechy a výmenu krytiny na farskom kostole, obnovu náteru kostolnej veže a celej fasády. Práce na zveľaďovaní pokračovali v novej elektroinštalácii, zrealizovaní vodovodnej prípojky do sakristie.

Pôsobenie pána farára Jána Slávika nám pripomína vymaľovanie interiéru kostola. Námety obrazov z výjavov Svätého písma umocňujú jedinečnosť nášho farského kostola, ktorý je zasvätený Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej. Maľby sú zdokumentované na klenbe kostola nad obojným stolom textom: „PINXIT 1994 PŔSOBIL VDP. JÁN SLÁVIK, AK. SOCHÁR JURAJ KRAJČO ml., J. KRAJČO, ONDRÁŠ, SANTA, BENKO st., TRENČÍN“.

Nové maľby kostola vysvätil pri vysluhovaní sviatosti birmovania pomocný biskup mons. František Rábek v máji 1994. Pán farár nás viedol k hlbšiemu prežívaniu viery.

Od r. 1997 sa každú prvú nedeľu v mesiaci z jeho podnetu konali stretnutia spoločenstva veriacich k duchovnej obnove z príležitosti Veľkého jubilea 2000. Starí a chorí veriaci sa tešili z jeho pravidelných návštev pred prvým piatkom. Svoju pomoc a ústretovosť voči mladým rodinám v našej obci preukázal pri získaní pozemkov na výstavbu rodinných domov. Jeho rozvážnosť a výzvy k prejavu väčšieho záujmu k hodnotám, ktoré nám naši predkovia zanechali, a ktoré nám všetkým budú slúžiť aj naďalej, si získali našich veriacich, a preto sa ochotne zapájali do všetkých prác, ktoré sa realizovali. Cenil si ústretovosť, štedrosť a ochotu priložiť ruku k dobrému dielu.

Som rád, že sme mohli zažiť jeho kňazské pôsobenie v našej obci. Nech ho Pán odmení za všetko, čo pre nás veriacich obce Dubodiel vykonal.

V modlitbách, s láskou, úctou a vďačnosťou spomíname.
Dušan Šťastný

BRIGÁDA NA DETSKOM IHRISKU

V jarných mesiacoch, hneď, ako to počasie dovolilo, p. poslankyňa **Angelka Žáčiková** zorganizovala ďalšiu brigádu na čistení a úprave verejných priestranstiev v obci. Tentoraz prišlo na rad detské ihrisko.

Vyzbrojení lopatami, hrablami a motykami sme sa s chuťou pustili do práce. Z bývalej okrasnej záhrady, ktorá už neplnila svoju funkciu, sme vyhrabávali staré lístie, burinu,

odstraňovali uschnuté kríky a stromy, odvážali kamene a piesok. Veru, mali sme čo robiť, práca bola veľmi namáhavá, najmä vyberanie kameňa z prerastených kríkov a trávy a nakladanie na vlečku. S tým nám veľmi pomohli naši mladí brigádnici **Vladko a Lukáš Valkovci, Paťo Chromeček a Janko Ševcech**, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

JP

VÝROČIA OBCE V ROKU 2021

1831	veľká epidémia cholery, v obci zomrelo 29 obyvateľov
1866	choleroá a týfusová epidémia, zomrelo 33 obyvateľov
1871	vznikol notársky úrad v Dolných Držkovciach, do jeho obvodu patríl aj Dubodiel
1926	založená bola prvá dubodielska dychovka pod vedením farára Alexandra Gabryela
1926	založenie dobrovoľného hasičského zboru
1946	výstavba futbalového ihriska s rozmermi 70 x 36 metrov na Pažitíach

1951	výstavba budovy bývalého MNV
1966	otvorená nová budova základnej deväťročnej školy a 2-bytová školská bytovka
1966	vyasfaltovaná cesta cez dedinu a generálna oprava cesty do Trenčianskeho Jastrabia
2006	krst knihy „Obec Dubodiel – dejiny od najstarších čias po súčasnosť“ autorov M. Ďurča a A. Mikulu
2006	začiatok výstavby dvoch 8-bytových nájomných domov pri KD
2011	obnovenie kaplnky na Kostolnej ceste

LÁSKAVÁ NÁRUČ MAMY A VRÚCNE OBJATIE OTCA

Každý človek potrebuje mať vo svojom živote určité istoty a zázemia. Tie nám od detstva poskytuje láskavá náruč mamy a vrúcne objatie otca. Otcovia a mamy sú pre nás výnimočné osoby, ktoré výrazne formujú našu osobnosť.

Druhá májová nedeľa patrí mamám a tretia nedeľa v júni je „venovaná“ mužom, otcom. V túto nedeľu sa v mnohých krajinách oslavuje otcovstvo a pripomíname si

dôležitosť otca v rodine a pri výchove detí. Dobrý otec svoje deti miluje nadovšetko, je pre nich otec hrdina. Dodáva deťom silu a odvalu. Mama vytvára deťom zázemie, otec dáva pocit slobody.

Deti preto potrebujú oboch rodičov. Rovnako mamu aj otca. Preto všetkým mamám a otcom patrí veľká vďaka. Bez nich by bol nielen detský svet nudný a smutný. V dušiach detí sa ako v malých zrkadlách odrážajú hodnoty rodiny, postoje, radosti, ba i smútok. Je pravda, že predovšetkým otec sa stará o hmotné zabezpečenie svojej rodiny. Dobrý otec však dáva deťom oveľa viac a to je povzbudenie, uznanie, pochopenie a lásku. To sú dary nenahraditeľné. Múdry otec svoju lásku prejavuje aj napomenutím, usmernením a keď

je to nevyhnutné, keď už žiadne slová neplatia, aj primeraným potrestaním, pretože jednou z dôležitých potrieb detí je aj to, aby poznali jasné hranice. Cítia sa tak bezpečnejšie, istejšie a zároveň sú pripravované na realitu života, do ktorého raz budú musieť vstúpiť. Dôležitou úlohou otcov je tiež nájsť pre svoje rodiny správne smerovanie, cestu, ktorá vedie k budúcnosti všetkých členov rodiny. Avšak odkiaľ majú rodičia čerpať spoľahlivé normy pre život? Z médií, od svojho okolia, podľa vzoru svojich rodičov? Na to žiadna škola neexistuje, iba škola života. Na prejavenie lásky deťom treba mať čas a otvorené srdce, a veľa, veľa trpezlivosti.

Každodenný, či pravidelný čas strávený s deťmi v atmosfére uvoľnenia je jedným z najdôležitejších kritérií zrelého otcovstva a súčasne jeho najkrajším darom. Deň otcov je preto aj príležitosťou urobiť niečo pre to, aby sa stali lepšími otcami. Avšak je to príležitosť aj pre ostatných členov rodiny, viac si všimnúť prácu svojich otcov či manželov a vyjadriť im ocenenie aj vďaka za všetko dobré, čím prispievajú do života svojej rodiny.

Naším želaním je, aby každý otec nielen v tento deň, ale počas roka počul viac príjemných, milých slov pochopenia a porozumenia od svojich najbližších. Aby sa im podarilo v deťoch nájsť to najlepšie a vychovať z nich dobrých ľudí.

„Ďakujeme za každého dobrého otca, ktorý svoju silu používa na to, aby pomáhal, autoritu na to, aby motivoval, a múdrosť na to, aby viedol a chránil svoju rodinu.“

LŠ

BLAHOŽELANIE

Každý deň vstať a vykúpať si oči v slnku.
A mať ho dosť pre všetkých, ktorí oň stoja.
Rozdávať sa, rozdávať...

Toto je tvoje poslanstvo životu, i chlebič každodenný.

Slnko, za ktorým neúnavne kráčaš.
Kým môžeš pomáhať a rozdávať radosť.
Radosť a útecha, slovo aj úsmev,
pre každého človeka.

LUDMILA DOKTOROVÁ – 90 ROKOV

Milí jubilanti!

Chceme Vám za všetkých z celého srdca poďakovať za Váš nevyčerpatelný elán a optimizmus, za angažovanosť v spoločenskom živote pre radosť a dobro všetkých. Prajeme Vám, aby vo Vás nikdy nevyhasli, ale aby Vás sprevádzali po ďalšie Vaše roky v prospech človeka, v prospech ľudskosti.

Prajeme Vám krásny život v kruhu svojej rodiny, v dobrom zdraví a Božom požehnaní.

Nech Vám naďalej mladosť zostane, veď radosť šedinám pristanie.

FRANTIŠEK BALÁŽ – 80 ROKOV

Redakčná rada

DEŇ MATIEK

Druhá májová nedeľa je každoročne venovaná našim mamám, mamkám, mamičkám. Sú to tie najdrahšie bytosti. Stoja pri nás od nášho narodenia. Fúkali nám rozbité kolená, odhodlane nás viedli do prvej triedy, boli na nás hrdé, keď sme zmaturovali či ukončili vysokú školu. Odprevadili nás na cestu vlastným životom láskavými slovami i nežným pohladením.

Deň matiek nám poskytuje priestor povedať našim mamám, ako ich máme radi, čo pre nás znamenajú a vyjadriť im našu vďačnosť.

Aj keď tento rok sme z osláv v kultúrnom dome, kvôli pandémie, upustili, určite nikto na svoju mamičku nezabudol a potešil ju doma peknou kytičkou alebo sladkým božtekom.

JP

1. SVETOVÝ DEŇ STARÝCH RODIČOV A SENIOROV

Pápež František sa rozhodol ustanoviť Svetový deň starých rodičov a seniorov, ktorý sa bude sláviť v celej Cirkvi každoročne vo štvrtú nedeľu júla, v blízkosti spomienky na sv. Joachima a Annu, Ježišových „starých rodičov“.

Z posolstva sv. Otca Františka sme pre čitateľov vybrali:

Drahí starí rodičia, drahí seniori!

„Dobre viem, že toto posolstvo prichádza k tebe v ťažkom čase. Avšak aj vtedy, keď sa všetko javí temné, ako v týchto mesiacoch pandémie, Pán naďalej posielal anjelov, aby nás v našej osamelosti utešili, a opakuje nám: „Ja som s tebou po všetky dni“. Hovorí to aj tebe, hovorí to mne, nám všetkým. A to je zmysel tohto svetového dňa a dôvod, prečo som rozhodol, aby sa slávil prvý raz práve tento rok, po dlhej izolácii, keď sa spoločenský život začína len pomaly zotavovať: aby každý dedko, každá babka, každý senior, a zvlášť tí najosamejší medzi nami, mohli prijať anjelovu návštevu!

Niekedy majú títo anjeli tvár našich vnukov, inokedy príbuzných, dávnych priateľov alebo tých, ktorých sme spoznali práve v tejto ťažkej chvíli. V tejto dobe sme sa naučili chápať, aké dôležité sú pre každého z nás objatia a návštevy.

Aké je naše povolanie dnes, v našom veku? Chrániť korene, odovzdávať vieru mladým a starať sa o maličkých. Nezabudnite na to.

Nezáleží teda na tom, koľko máš rokov, či ešte pracuješ alebo nie, či si ostal sám alebo máš rodinu, či si sa stal starým otcom alebo starou mamou v mladšom alebo vyššom veku, či si ešte sebestačný alebo či potrebuješ pomoc. Pretože neexistuje vek, kedy sa – v povolani ohlasovať evanjelium a odovzdávať tradíciu vnukom – ide do dôchodku. Treba sa vydať na cestu a predovšetkým vyjsť zo seba samých, aby sme podnikli niečo nové.

Pýtaš sa: Ako to však zvládnem? Moje sily sa pomaly vyčerpávajú a neverím, že by som mohol urobiť viac. Ako sa môžem začať správať inak, keď sa zvyk stal pravidlom môjho života? Ako sa môžem venovať tomu, kto je ešte

chudobnejší, keď sa toľko zaoberám svojou rodinou? Ako môžem rozšíriť svoj pohľad, ak nemôžem dokonca ani vyjsť z domu, kde bývam? Koľkí z vás si kladú túto otázku: Či nie je moja osamelosť až príliš ťažkým bremenom? Preto by som ti chcel povedať, že aj ty si potrebný pre budovanie zajtrajšieho sveta, v ktorom budeme žiť – my s našimi deťmi a vnukmi – keď sa búrka utíši. Všetci sa „musíme aktívne zúčastňovať na rehabilitácii a podpore zranenej spoločnosti“. K rôznym pilierom, ktoré musia podopierať túto novú konštrukciu sveta, patria tri. Sú to: sny, spomienky a modlitba. Kto, ak nie mladí, môžu prevziať sny starých a rozvíjať ich? A preto je dôležité ďalej snívať: v našich snoch o spravodlivosti, o pokoji, o solidarite sa totiž skrýva možnosť, že naši mladí budú mať nové vízie a budeme môcť spoločne budovať budúcnosť. Sny sú preto spojené so spomienkami. Pamätaj, že pravým poslaním každého starého človeka je pamätať a odovzdávať spomienky druhým. No bez spomienok nemožno vybudovať nič; bez základov nikdy nepostavíme dom. Nikdy. A základom života je pamäť.

Napokon modlitba. Pápež Benedikt – raz povedal: „Modlitba mnohých starých ľudí môže zachrániť svet: môže mu pomôcť účinnejšie, než nepokojná aktivita mnohých iných“. Najmä v tejto, pre ľudstvo veľmi ťažkej dobe, nie je tvoja modlitba za svet a za Cirkev márna, ale všetkým ukazuje jasnú dôveru v šťastný koniec.

Prosím Pána, aby každý z nás rozšíril svoje srdce, urobil ho citlivým na utrpenie tých najmenších a schopným modliť sa za nich. Nech sa každý z nás naučí všetkým, a hlavne tým najmladším, opakovať slová útechy, ktoré boli dnes určené nám: „Ja som s tebou po všetky dni“. Tak s odvahou vpred!

Nech vás Pán požehnáva.

FRANTIŠEK

VESELÉ KAMIENKY

Možno ste si všimli, že sa v poslednej dobe na Slovensku začali kotúľať Veselé kamene. Je to hra, určená malým, ale radosť robí aj dospelým. Na mnohých miestach, pri ceste na nákup alebo z práce, nazaj kdekoľvek, môžete nájsť pomaľované kamienky. Cieľom hry je nájsť kamienok premiestniť z miesta na miesto, ich posolstvom je PUTOVAŤ SVETOM.

Veselé kamienky si môžete urobiť aj sami. Jediné, čo potrebujete, je kameň, najlepšie

okrúhle, no a svoju kreativitu. Namaľujete kamienok podľa svojich predstáv, môžete zanechať aj nejaký odkaz, a na druhú stranu napíšete svoje iniciály a PSČ, odkiaľ kamienok pochádza. Nakoniec treba kamienok prelakovať lakom na kameň, aby sa neošúchal a vydržal pekný čo najdlhšie a taktiež, aby sme nezaťažili prírodu. Takéto umelecké dielo umiestnite hocikde cestou do školy, na prechádzku, na dovolenku a tešte sa predstavou, kam až môže váš kamienok doputovať.

JP

Od nepamäti si občania Dubodiela ctíli a zachovávali príkaz «čo je cisárové cisárovi, čo božie, Bohu». Zvetralá socha Jána Nepomuckého z pieskovca kričala z výšky na okoloidúcich, ktorí sa často ani nepozreli v tú stranu, len prehodili kríž cez seba a kráčali ďalej.

To nedalo spávať menovcom Janku, a tak sa rozhodli, že Janka treba ponoviť.

No čo ponoviš, voda a mráz za tie roky spravili svoje. Pri kostole hýtali čo, ako, možno by sa dala taká menšia socha aj lacnejšie zaobstarať. Čo povie dekan, namietať iný, nevediac, že podnet vyšiel práve od neho. Dozvedeli sa, že majster z Ľuborče spraví

sochu svätého podľa želania. Poverená delegácia išla teda zistiť, ako sa veci majú.

Miško Papierník, územčistá postava, veľkú hlavu mu ešte zväčšovali šedivé zvlnené kadery padajúce až na plecía, ich privítal s otvorenou náručou. Ukázal im dielňu aj príahľú šopu, kde už čakalo niekoľko sôch. Jedny na obnovu, iné na expedíciu. Jánovia z Dubodiela sa postťažovali, že ich Janko sa už začína rozsypať a či by bolo možné zhotoviť takú neveľkú sochu. Jedna sa im aj pozdávala, no nebol to Janko. Miško rozhodil ruky, pousmial sa, pospomínal aj počasie, úrodu a ťažkosti remesla. Medzi rečou sa opýtal na finančné možnosti. Jánovia mali o tom približný prehľad, no nechceli hneď vyzradiť svoje možnosti.

Z rozhovoru ich vyrušili dve ženy, ktoré prišli po obraz, ktorý mal byť svadobným darom. Bolo už dávno po svadbe. Obraz, Kristus hľadiaci z Olivovej hory na nočný Jeruzalem bol tam, kde aj predtým. Miško ich okríkol so slovami: «Obraz je hotový, len ešte nemám rám». Ženy hundrajúc odišli. Družný hovor Miška pokračoval, uzavreli aj prebežnú dohodu.

V dohodnutom čase dal Miško avízo, že socha sa dorába, aby prišli dohodnúť ešte nejaké drobnosti.

Miško robil Jankov rovnakých – ani malých ani veľkých, ale vedel, že práve tí jeho sa budú každému ľúbiť. Prekvapenie Jánov bolo veľké, socha nemala hany, len ako to bude

s peniazmi... Miško nie že bol dobrým majstrom, ale bol aj dobrý psychológ, nadarmo nemal prezývku Figliar. Po potrebných rečiach povedal cenu, ktorú odhadol, že sú schopní zaplatiť. Dohodli sa. Miško sľúbil, že v cene sochu aj osadí, ornát pozlátí a ešte celé dielo ošetrí lakom. Jánovia vracajúci sa z Ľuborče vedeli, že zbierka z prvého kola bude málo. Aj v prvom kole všetci nedali dohovorenu sumu, ktorú postupne splácali. Mysleli si, že aj farníci z Hradnej pomôžu, však vždy tam oškrabujú zamazané topánky od blata.

Prebehlo aj druhé kolo, tí čo mali, dali, a tam, kde nebolo, ani pán Boh neberie. Socha sa ustanovila na pôvodný podstavec k plnej spokojnosti občanov. Tí, čo prispeli hojnejšie, sa nádejali, že «na konci» im to bude pripočítané.

V minulosti bývalo dobrým zvykom, že v máji mládenci pripravili Jankovi slávnosť. Vytvorili z brezí špalier, dievčatá ho vyzdobili stužkami, lopota v poli ustala. «Ja patróna mám a to je svätý Ján Nepomucký», niesol sa spev podvečer ticho nad dedinou a pripomínal, že človek nie je len z chleba živý.

V snahe urobiť niečo osožné a dobré, nahraďiť Jankovi minulé úctu, zhotovila sa strieška s oplotením – no lepšie niečo ako nič.

Janko však nezávidí, vidí, že aj pred kostolom už len málokto prehodi kríž. Ticho stojí a čaká...

František Judiny

SPOZA ŠKOLSKEJ BRÁNY

Čas strávený cestou do Tatier som využila, okrem obdivovania nášho krásneho Slovenska, aj písaním o školskom roku, ktorý práve skončil. Môžem úprimne povedať, že to bol jeden z najťažších rokov v mojej pedagogickej praxi. Priniesol množstvo problémov, ktoré som sa snažila riešiť –vzhľadom na možnosti a dané podmienky – najlepšie, ako to bolo možné. Nebol náročný iba pre mňa a moje kolegyně. Množstvo problémov súvisiacich s Covidom a so zatvorením škôl riešili aj rodičia. Boli nútení okrem svojej práce zabezpečovať starostlivosť o deti a splnovať prácu pedagógov. Niektorí boli v karanténe, iní dokonca ochorenie prekonali. Deti nemohli tráviť čas v MŠ a žiaci sa nestretávali v škole so svojimi spolužiakmi a kamarátmi. O to viac sme si uvedomovali, aké máme šťastie, keď sme zdraví a môžeme byť v škole.

Každá minca má dve strany. Pozitívne bolo, že vďaka moderným technológiám sme mohli navzájom spolu kedykoľvek komunikovať. Využívali sme Microsoft Teams a každý deň sme mali dištančné vzdelávanie. K dispozícii sme mali edukačné programy, ktoré pred niekoľkými rokmi ešte neexistovali. Ani najdokonalejšia technika však nenahradí interakciu učiteľ-žiak. Pozitívne hodnotím aj to, že napriek rozdielnym názorom na testovanie, očkovanie či nosenie rúšok, sme vďaka vzájomnej spolupráci, tolerancii a empatii navštevovali školu a materskú školu vždy, keď nám to Covid-automat dovolil.

V materskej škole bola prerušená prevádzka od 15. decembra do začiatku februára. Po jej otvorení 8. 2. nastala

personálna zmena. P. učiteľku Bc. B. Červenú vystriedala p. učiteľka Bc. B. Jasnická.

V apríli sa 12 predškolákov zúčastnilo zápisu do základnej školy. Traja predškoláci budú pokračovať v predprimárnom vzdelávaní aj v nasledujúcom školskom roku a 9 predškolákov začne v septembri navštevovať 1. triedu. Záujem o umiestnenie dieťaťa do materskej školy bol tento rok veľký. Žiadosť o prijatie dieťaťa do MŠ podalo až 15 zákonných zástupcov. Na základe súhlasného stanoviska zriaďovateľa a poslancov bude materská škola dvojtriedna s celodennou prevádzkou. Vďaka tomuto rozhodnutiu sme mohli vyhovieť všetkým žiadostiam a v nasledujúcom školskom roku budeme mať 15 nových škôlkarov. (Celkový počet detí v MŠ bude 40.)

V Základnej škole v Dubodiele bola organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu nasledovná:

1. a 4. ročník (12 žiakov) – triedna učiteľka Mgr. M. Rovňanová
2. a 3. ročník (13 žiakov) – triedna učiteľka Mgr. A. Malecová.

Školský klub navštevovalo 22 žiakov. V priebehu školského roka došlo aj v školskom klube k personálnej zmene. Pani vychovávateľka Mgr. Ježíková využila ponuku a odišla v novembri pracovať do inej MŠ, čím sa jej splnil sen – pracovať v materskej škole. Od decembra v školskom klube pôsobila p. Mgr. I. Petříková, ktorá ukončila svoje pôsobenie na škole v júni. Obidvom p. vychovávateľkám sa chcem úprimne poďakovať za ich prácu.

Na Deň matiek sme nenacvičovali kultúrny program, ale svoju mamičku potešilo darčekom každé dieťa. 1. júna sme oslavovali Deň detí. Aj tento rok sme sa so žiakmi vybrali na kyselku. Opekali sme špekáčiky, ktoré chutia v prírode lepšie ako doma v kuchyni. Alebo možno po dlhej ceste vyhladneme, a preto nám tak chutia. V oslave sme pokračovali aj na druhý deň. Priamo v areáli školy sme mali pripravený nafukovací hrad. Dosýta sme sa vyskákali a vyšantili, škôlkari mali možnosť vyskúšať si jazdu na koníkovi.

Na záver školského roka každoročne organizujeme rozlúčku s predškolákmi. Ani tento rok nebol výnimkou. V predposledný júnový deň popoludní sme mali na školskom dvore spomínanú rozlúčku. Predškoláci pre prítomných zarecitovali, zaspievali a zložili slávnostný sľub budúceho prváka/

prváčky. Odmenou boli pre nich diplomy a darčeka do 1. triedy. Výborný program s deťmi pripravila p. zástupkyňa Tereška, ktorá vyrobila aj tablo, diplomy a zabezpečila darčeka pre deti. Rodičia sa postarali o občerstvenie. K príjemnej atmosfére prispeli všetci prítomní. Bolo to vydarené podujatie.

Počas roka sme sa zapojili do viacerých projektov Ministerstva školstva. Napriek tomu, že sme neuspeli, nevzdávame sa a budeme sa i naďalej snažiť zlepšovať materiálno-technické vybavenie jednotlivých stredísk: materskej školy, základnej školy, školskej jedálne a školského klubu. Podarilo sa nám zakúpiť licencie na didakta.sk skvalitňujúce vzdelávacie proces vo viacerých predmetoch (v prípade, že by sme boli nútení opäť prejsť na dištančné vzdelávanie). Taktiež sme zakúpili dve farebné tlačiarne – jednu pre ZŠ a druhú do MŠ). V auguste chceme renovovať vstupnú halu v škole a časom aj podlahu v telocvični. Čaká nás investícia pri zariaďovaní druhej triedy v materskej škole, na ktorú použijeme finančné prostriedky Občianskeho združenia rodičov a priateľov ZŠ s MŠ Dubodiel.

Čaká nás množstvo práce, na ktorú sa tešíme. Ale skôr ako začne nový školský rok 2021/2022, dovoľte mi poďakovať zamestnancom za svedomitú prácu, rodičom za spoluprácu a záujem, zriaďovateľovi za podporu.

Deťom a žiakom prajem leto plné radosti, krásnych zážitkov a oddychu.

Mgr. Andrea Malecová, riaditeľka školy

STRETNUTIE DÔCHODCOV NA KYSELKE

Každoročné stretnutie pri kyselke sa nám tak zapáčilo, že sme nechceli vynechať ani tento rok, tak sme si ho naplánovali na začiatok tohto leta – na sobotu 19. júna 2021.

Stretnutie začalo už o 13. hodine, aby gazdinky nemuseli variť obed, lebo v areáli kyselky sa opekala chutná klobáska i slaninka. Celé toto pohostenie vrátane príloh, zabezpečil – sponzoroval starosta obce, Mgr. Anton Prechádzka. Ženy zase doniesli chutné domáce koláče – sladké i slané, ozaj bohatý výber. Mužská časť dôchodcov sa zase postarala o vyčistenie a prípravu okolia kyselky, ale aj dovezenie stolov a lavíc na sedenie. Niektorí ďalší zase zabezpečili dovoz a odvoz návštevníkov, ktorí si netrúfli absolvovať cestu pešo.

Ako čestný hosť bol prizvaný samozrejme pán starosta a náš vdp. farár Mgr. Peter Bajzík a tiež brigádnici, ktorí sa zaslúžili o generálnu úpravu okolia farského kostola. Podu-

jatia sa zúčastnilo 57 návštevníkov. Počasie bolo horúce, ale mohutné stromy nás ukryli pred páliacimi lúčmi slnka. Atmosféra podujatia bola veľmi družná, priateľská, popretkávaná vzájomnými rozhovormi pri kávičke a už spomínaných koláčikoch. K dobrej nálade prispela aj harmonika p. J. Chorváta a husličky p. kostolníka P. Jasnického, pri ktorých sme si zanôtili nejednu ľudovú pesničku.

Po naozaj príjemne strávenom sobotňajšom popoludní sme sa spokojní a dobre pozitívne naladení vracali domov. Že sme sa opäť stretli na obľúbenom mieste ďakujeme vedúcemu klubu dôchodcov, p. F. Balážovi a dúfame, že o rok si tento príjemný zážitok zopakujeme.

Mária Forgáčová

MNÍCHOVA SKALA NA INOVCI

Pohorie Považský Inovec je mekkou mnohých turistov nielen z nášho kraja. Najvyšší bod Inovec (1042 metrov nad morom) ponúka turistom nezabudnuteľný zážitok.

V tieni vrcholu a vyhládavanej rozhľadne ostáva dodnes masívne a ľahko prístupné bralo, vzdialené od Inovca iba niekoľko stovák metrov. Pre mnohých je jeho história neznáma. V jeho útrobách sú však dodnes ukryté pozostatky zemana Františka Rozvadzského, ktorého do skalnej jaskyne vyhnala tragická a nešťastná láska.

František Rozvadzský bol rodákom z neďalekých Rozváz, ktoré sú dnes časťou Trenčianskych Stankoviec. Do skalnej jaskyne pod Inovcom sa utiahol v 17. storočí po upálení svojej snúbenice Evky Sokolovskej, ktorej smrť nechtiac zavinil.

Obvinili ju z bosoráctva a v obrovských mukách skončila v plameňoch upálená na hranici na trenčianskom hrade. Veľký

žiaľ a pocit viny vyhnali následne Františka Rozvadzského do hôr. Pod Považským Inovcom objavil jaskyňu, v ktorej prežil desaťročia svojho života ako pustovník. Dodnes na tieto miesta chodia meditovať viacerí ľudia.

Tridsaťročný František sa v roku 1659 stretol v Trenčíne s mladou hradnou paňou vdovou Katarínou Súňogovou-Jakušičovou. Tú sprevádzala mladučka vychovávateľka jej dcéry Eva Sokolovská, ku ktorej František zahorel vrúcnu láskou. Lenže Ferko sa zapáčil aj mladej vdove Kataríne, ktorá ho pozvala na svoj hrad. Tu sa začína tragédia dvoch srdc Ferka a Evky. Ferko si dobre uvedomuje svoje ťažké položenie: miluje Evku ale svoju lásku musí skrývať. Nesmie pripustiť hnev hradnej panej, aby nezatvorila pred ním brány do hradu.

Ferko nemal toľko odvahy a duševnej sily, aby sa postavil za Evu proti vôli hradnej panej. Evka veľmi trpí a preto v zúfalstve zašla k chýrečnej bosorke Alžbete Garajovej do lhríšť pri Púchove. Garajka jej dala dve fľaštičky s čarovnými nápojmi. Väčšia bola pre Ferka, aby zabudol na Katarínu. Menšia bola pre Katarínu, aby vytriezvela z Ferka.

Pri oslave Kataríniných menín hradná pani požiadala Evku, aby jej a Ferkovi priniesla čaj. Vtedy sa Evke naskytla

príležitosť primiešať do nápojov čarovné kvapky. Katarína však vymení nečakane šálky a po čaji sa začne cítiť zle-ne-dobre.

Evkin čin vyšiel najavo. Odviedli ju do Trenčína a upálili za bosoráctvo. Z jej úmrtia sa obviňoval František až do konca života. Aby potlačil zložité myšlienky a neustávajúce výčitky, ktoré ho prenasledovali pri spomienkach na tragický skon svojej lásky, pravidelne, na Veľký piatok schádzal z Inovca do Trenčína a niesol veľký drevený kríž.

Jeho stravou boli liečivé byliny, korenky a rôzne lesné plody. Spestrením stravy boli iba pokrmy, ktoré mu občas priniesli mníši. Dokonalé spojenie s prírodou urobilo z pustovníka vyhľadávaného bylinkára a ľudového liečiteľa. S prosbou o pomoc za ním prichádzali ľudia nielen z regiónu pod Považským Inovcom, ale aj zo vzdialenejších lokalít vtedajšieho Uhorska.

Smrť pustovníka Františka Rozvadského je spojená s dnes už neoveriteľnou legendou. Podľa nej sa traduje, že na sklonku svojho života si vyčerpaný pustovník nechal do jaskyne priniesť truhlu, ktorú vyrobili mníši. Tušil, že sa jeho život blíži ku koncu. Niekdajší zeman František Rozvadský si do nej ľahol a po krátkom čase zomrel. Dožil sa 78 rokov.

Na druhý deň po jeho smrti sa podľa legendy zrútila jedna z hlavných stien skalného masívu a jaskyňu s truhlou a pozostatkami pustovníka Františka navždy uzavrela. Jeho pozostatky by tak pod veľkým bralom blízko cesty vedúcej na Inovckú chatu mali byť v pokoji uložené dodnes.

V roku 2008 bola na tomto mieste osadená pamätná tabuľa so spomienkou na túto udalosť s podobizňou Františka Rozvadského.

Originál jeho podobizne je dodnes uložený v Ilešháziavskej obrazovej galérii na Trenčianskom hrade. Na obraze je namaľovaný Trenčiansky hrad, farský kostol a František Rozvadský so svojim obľúbeným psíkom.

Dochovala sa aj najobľúbenejšia „pútnicka pieseň“ Františka Rozvadského:

Ó, Mária, pozri na mňa, ty ma všade ochraňuješ,
na človeka hriešneho, matka, plná milosti,
lebo nemám okrem teba ty hriešnikov poľutuješ,
po Bohu nič verného; pomáhaš im ku čnosti.

Zo zrútených úlomkov kameňov je vybudovaná Lurdská jaskynka s Pannou Máriou pri kostole v Mníchovej Lehote.

Anton Hostačný

REÁLNY VERZUS VIRTUÁLNY SVET

Mobilné telefóny sa už stali neodmysliteľnou súčasťou nášho života. Nezmenili len spôsob našej komunikácie, ale zásadne ovplyvnili celý náš život, tak isto ako internet, televízia, noviny, sociálne siete i smartfóny. Virtuálny svet nás pohlcuje viac a viac a vtahuje nás do sveta, kde nie je problém vyšplhať sa na mrakodrap, plávať na dne oceána, či lietať v oblakoch... Máme ešte vôbec nádej žiť v reálnom svete?

Ak chceme žiť v reálnom svete, potom musíme obmedziť ten virtuálny. Musíme si uvedomiť, že mnohé informácie sú nepotrebné a nadbytočné. Nie je potrebné si nimi zaťažovať myseľ a pozornosť. Je to len proces prenosu informácií, vymyslených i bulvárnych, ktoré k životu vôbec nepotrebuje. Mozog pri prijímaní informácií neustále pracuje a vyhodnocuje. Pracuje a trpí... Napr. obyčajná reklama... je úplne samozrejmosťou v každom obchode. Ale vo väčšine je zbytočná a nebezpečná. Neustále oslovuje nových konzumentov, hľadá nové obete. Prináša informácie o nových produktoch a službách.

Máte pocit, že pokiaľ nemáte produkt na najlesklejšie

vlasý, najbelšie zuby, najtrvácnejší antiperspirant, alebo prípravok na štíhlosť, strácate sebaúctu... a žiaľ, tieto „zaručené informácie“ majú veľmi negatívny vplyv najmä na deti a tínedžerov...

Čoraz častejšie cítime únavu, vyhorenie a opotrebovanie.

Pokiaľ sa spamätáme a dokážeme zmeniť život, napríklad, že obmedzíme čas na mobilnom telefóne alebo strávime víkend bez sociálnych sietí, máme ešte nádej...

Nádej tešiť sa z obyčajného, ale skutočného života, z pekných piesne, z modrej oblohy, z rozkvitnutej lúky, z úsmevov našich detí či zo stretnutia s priateľmi...

JP

TESTOVANIE NA OCHORENIE COVID-19 V NAŠEJ OBCI

Už viac ako rok žijeme postihnutí pandémiou Covid 19. Sme unavení zo stále sa meniacich opatrení, sledovania Covid automatu, z nosenia rúšok či respirátorov, z distančného vzdelávania a práce z domu, z povinného testovania sa...

Aj keď je momentálna situácia v počte nakazených oveľa lepšia, len nedávno, od začiatku roka do 15. mája sme testovali našich občanov antigénovými testami každý týždeň, pretože negatívny test sme potrebovali nielen do práce, do

školy, k návšteve lekára, ale aj do prírody či na nákupy.

Týmto chceme úprimne poďakovať nášmu stálemu testovaciemu tímu za ústretovosť, ochotu a obetivosť, za to, že venovali svoje voľné dni, aby poslúžili nám ostatným.

Ďakujeme **Božene Malecovej, Ildikó Birasovej, Radke Malecovej, Slávke Kopeckej, Silvii Judinyovej, Lenke Žáčikovej a Jurajovi Žáčikovi.**

JP

MAPOVANIE A HODNOTENIE KULTÚRNEHO POTENCIÁLU OBCE DUBODIEL

„Na území Slovenska existuje kultúrny potenciál, ktorý vždy nedokážeme identifikovať, alebo nedoceňujeme jeho hodnotu, a tak ho v plnom rozsahu nepremieňame na kultúrny kapitál.“

Mnoho miest, no predovšetkým obcí disponuje obrovským kultúrnym či prírodným bohatstvom, o ktorom mnoho ich obyvateľov ani len netuší, že existuje. Nie to ešte akú hodnotu predstavujú. Pán prof. Jaroslav Čukan, ktorý ma päť rokov sprevádzal štúdiom na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, to dokonale popísal v jedinej vete, ktorú som odcitovala v úvode tohto článku. Dovolím si tvrdiť, že aj naša obec Dubodiel patrí medzi tie, ktoré majú v sebe bohatý, no nedocenený kultúrny potenciál.

Keďže predmetom môjho štúdia bol manažment kultúry a turizmu, hneď od premýšľania nad témou bakalárskej práce som vedela, čo bude jej cieľom. Zmapovať kultúrny potenciál obce Dubodiel. Ale nevedela som, ako to napísať, kde začať, či to bude len také „zhrnutie“, alebo pôjdem do detailov... Vedela som, že máme v obci nejaké to hradisko, sochy, pamätné tabule, izbu, v ktorej sú sústredené historické predmety pripomínajúce život našich predkov, vinohradok... No nevedela som, že ako náhle sa začnem pýtať, hľadať, zisťovať, študovať, že prídem na toľko zaujímavých informácií, ktoré som chcela všetky v práci obsiahnuť. Doslova ma to pohltilo a chcela som vedieť stále viac a viac. Chcela som tam napísať všetko, všetky informácie a detaily, ktoré som zistila. No rozsah bakalárskej práce mi to neumožňoval a to, čo som mala v pláne napísať, som musela aj tak skreslať.

Podľa publikácie, ktorú vydali pedagógovia katedry, na ktorej som študovala, môžeme kultúrny potenciál rozdeliť do nasledovných kategórií: hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo, kultúrno-spoločenské organizácie, inštitúcie a iné

ustanovizne, kultúrne podujatia a kultúrne produkty, kultúrna infraštruktúra a ľudské zdroje v kultúrnom sektore. A keďže som chcela napísať prácu dôkladne a do detailov, rozsah bakalárskej práce mi umožnil analyzovať iba hmotné kultúrne dedičstvo. O dva roky, keď už som končila štúdium, som v rukách držala vypracovanú aj diplomovú prácu. Tá bola pokračovaním tej bakalárskej. Chcela som docieľiť ucelenú publikáciu (aj keď sú dve, no predsa tvoria jeden celok) o zmapovaní kultúrneho potenciálu obce Dubodiel. Možno si vravíte, že čo už len tu v Dubodiele máme také zaujímavé, čo by prilákalo turistov. Možno to nebudú turisti z Vietnamu alebo Ameriky, ktorí by zavítali do našej obce spoznávať jej históriu a kultúru. Ale na základe mojich zistení by sme mohli niekedy v budúcnosti dospieť aspoň na úroveň obce, ktorú by poznali na základe jej potenciálu ľudia zo širokého okolia. Diplomová práca v závere prináša aj návrhy zlepšenia cestovného ruchu. Niektoré z nich sú možno odvážne a trúfalé, avšak myslím si, že podaktoré by sa dali zrealizovať. Keby som mala povedať, čo ma najviac zaujalo, oslovilo a o čom som rada písala, tak jednoznačne poviem, že ľudová kultúra a obyčaje našich predkov. Ale tiež ma veľmi zaujímala komplexná história Dubodiela a jej prepájanie so súčasnosťou.

Ak som vo vás trochu vzbudila zvedavosť, tak navštívte obecný úrad. Sú tam uložené obe moje práce a verím, že nielen mladí, ale aj staršia generácia sa dozvie niečo nové jednak o histórii a kultúre a jednak o súčasnom stave kultúrno-spoločenského diania v obci Dubodiel.

Mgr. Terézia Repová

Autor kresieb: Ing. Jaroslav Danáč

SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV V ROKU 2021

Zber údajov k sčítaniu obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) bol ukončený.

Dosiahnutý výsledok 99,9 % sčítaných obyvateľov považujeme za veľký úspech.

Ďakujeme všetkým občanom našej obce, že si splnili svoju povinnosť sčítať sa buď priamo zo svojich domácností, alebo formou asistovaného sčítania. Ďakujeme za váš čas, za vašu dôveru a zodpovednosť.

SODB 2021 bolo prvým integrovaným a plne elektronic-

kým sčítaním na Slovensku.

Sčítanie obyvateľstva prebieha každých 10 rokov a slúži na štatistické údaje nielen pre štát, súkromnú sféru, ale najmä pre obec.

Sčítanie prinesie nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o domácnostiach obyvateľov, o ich životných podmienkach. Veľký význam pre obec má sčítanie z pohľadu podielových daní.

Momentálne prebieha spracovanie údajov a prvé oficiálne výsledky sčítania by mali byť do konca roka 2021.

JP

LISTY • Vydáva: Obec Dubodiel, 913 23 Dubodiel č. 33 • IČO: 00311537

• e-mail: obecnyurad@dubodiel.sk • www.dubodiel.sk

Redakčná rada: Mgr. Ľudmila Šťastná, Mgr. Anton Prechádzka, Jitka Petříková

• Tlač: Leoprint, s.r.o., Trenčín • EV 5191/15 • ISSN 1339-9209 • Vychádza 2-krát ročne • Náklad: 350 výtlačkov • Vydané: júl 2021